

محمود عباسی، معاون حقوق بشر و امور بین الملل وزارت دادگستری، قانون ممنوعیت اهدای عضو به اتباع بیگانه را بررسی کرد

قانونی برای کاهش قاچاق اعضای بدن

مناطق جغرافیایی جهان، مراکز برای قاچاق اعضای پیوندی ایجاد شده که علت موفقیت آنها همین مسأله است که آنها می توانند افراد و کودکان را از کشورهای دیگر و از مرزهای جغرافیایی یک کشور به کشورهای دیگر عبور دهند. برخی از کشورهای حوزه خلیج فارس، کشورهای اروپای شرقی و کشورهای آسیایی جنوبی، مشهور به مثلت طلایی، منبع تأمین قاچاق اعضای پیوندی هستند. عباسی در پایان خاطر نشان کرد: تابعیت و ملیت یک عامل بازدارنده در قاچاق اعضا پیوندی بوده و از این حیث این قانون قابل دفاع است. هر چند که ممکن است آثار و پیامدهای دیگری هم به دنبال داشته باشد، اما باید این واقعیت را پذیرفت که منافع شرط تابعیت در پیوند اعضا بر مقررات آن توافق دارد.

امروزه مدل ایرانی پیوند اعضا در همه جای دنیا شناخته شده است. رئیس مرکز مطالعات اخلاقی و حقوق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ادامه داد: قطع نظر از این که بخواهیم نغیا یا اثبات در خصوص اخلاقی بودن پیوند اعضا و مدل ایرانی آن اظهار نظر کنیم، باید گفت که مدل ایرانی پیوند اعضا مبتنی بر تابعیت است؛ یعنی هم دهنده عضو پیوندی و هم گیرنده باید تابعیت یک کشور را داشته باشند. بدین ترتیب بر اساس ضوابط حاکم که با منطق حقوقی هم سازگار است، مراکز درمانی دولتی در صورتی می توانند پیوند اعضا را انجام دهند که تابعیت دهنده و گیرنده عضو ایرانی باشند. اگر فرد خارجی متقاضی دریافت عضو پیوندی باشد، مراکز درمانی ایران در صورتی

هر چند کارشناسان نظرات متفاوتی در مورد پیوند اعضا دارند، برخی موافق و برخی نیز مخالف قانون پیوند اعضا هستند. قانونی که دست مراکز درمانی و بیمارستان ها را برای پیوند اعضا در مورد اتباع بیگانه بسته است و آنها نمی توانند در صورتی که اتباع بیگانه نیاز به عمل پیوند اعضا داشته باشند، این عمل را انجام دهند. در این زمینه دکتر محمود عباسی معاون حقوق بشر و امور بین الملل وزارت دادگستری و رئیس انجمن علمی حقوق پزشکی ایران در رابطه با فواید قانون پیوند اعضا اتباع بیگانه به «شهرود» گفت: قریب به سه دهه است که با توسعه پیوند کلیه از خانوادگی و فامیلی و انطباق آن به گروه خونی و سایر مؤلفه های لازم برای پیوند، زمینه ساز تحولی اساسی در این حوزه شده است. به گونه ای که

روزهای گذشته خبر فوت لطیفه رحمانی دختر ۱۲ ساله افغان که در بیمارستان نمازی شیراز بستری بود، رسانه ای شد و بسیاری از افراد ممنوع بودن عمل پیوند برای اتباع غیرمجاز را دلیل فوت این دختر اعلام کردند و این گونه بیان شد که دختر ک افغان مدتی دچار مشکل کبد شده بود و باید از پدرش به او عمل پیوند صورت می گرفت اما پزشکان بیمارستان نمازی شیراز به دلیل تبعه غیرمجاز بودن لطیفه و خانواده اش از این عمل سر باز زدند.

عباس تدین، حقوقدان در گفت و گو با «شهرود» قانون پیوند اعضا اتباع بیگانه را نقد کرد

«لطیفه» ای تلخ

ضرورت اصلاح قانون ممنوعیت اهدای عضو به اتباع بیگانه

حدود ۲۰ میلیون تومان نیز هزینه داشت و دلیل فوت ربطی به غیر ایرانی بودن ندارد. حشمت الله مصلحی در گفت و گو با مهر تأکید کرد این نوجوان به دلیل مشکلات کبد در تاریخ ۱۸ مردادماه به بیمارستان نمازی مراجعه کرد بستری شد. تمامی خدمات در بالاترین سطح ممکن به این نوجوان افغانی ارائه شد اما سرعت این بیماری به گونه ای بود که باعث فوت شد.

وی تصریح کرد: هیچ گونه کوتاهی و کم کاری برای پیوند وجود نداشته، زیر سرعت این بیماری به حدی بود که زمان برای پیوند وجود نداشت.

۱۷ میلیون بده جنازه در تحویل بگیر این در حالی است که پدر لطیفه گفته بود: دخترم با پای خشک وارد بیمارستان شد اما حالا حتی جنازه بی جانش را هم تحویل نمی دهند و می گویند باید ۱۷ میلیون تومان به حساب بیمارستان واریز کنید تا جسد دخترتان را تحویل دهیم.

قانون ممنوعیت پیوند عضو به اتباع بیگانه اصلاح شود

اما با توجه به این که گفته می شد دلیل فوت لطیفه عدم پیوند عضو بوده آن هم به واسطه مصوبه شورای عالی پیوند اعضا که پیوند اعضا را برای اتباع بیگانه ممنوع دانسته است، در این راستا نایب رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی بر لزوم اصلاح قانون ممنوعیت پیوند اعضا به اتباع بیگانه تأکید کرد. محمدحسین قربانی در گفت و گو با ایسنا با اشاره به انتشار خبر مربوط به فوت یک دختر تبعه افغان در شیراز به دلیل ممنوعیت عمل پیوند اعضا برای اتباع بیگانه گفت: البته این موضوع باید مورد بررسی قرار گیرد که آیا در این مورد خاص، فوت آن فرد به دلیل عدم پیوند بوده یا خیر. وی با تأکید بر لزوم

نفسیه صباغی -شهرود حقوقی | طی روزهای گذشته خبر فوت لطیفه رحمانی دختر ۱۲ ساله افغان که در بیمارستان نمازی شیراز بستری بود، رسانه ای شد و بسیاری از افراد ممنوع بودن عمل پیوند برای اتباع غیرمجاز را دلیل فوت این دختر اعلام کردند و این گونه بیان شد که دختر ک افغان مدتی دچار مشکل کبد شده بود و باید از پدرش به او عمل پیوند صورت می گرفت اما پزشکان بیمارستان نمازی شیراز به دلیل تبعه غیرمجاز بودن لطیفه و خانواده اش از این عمل سر باز زدند.

شیطنت رسانه ای اما رئیس دانشگاه علوم پزشکی شیراز در گفت و گو با باشگاه خبرنگاران حاشیه های ایجاد شده پیرامون بیماری نوجوان افغان را یک شیطنت رسانه ای دانست و گفت: دختر افغانی به یک بیماری به اسم ویلسون که به علت تجمع مس در بدن ایجاد می شود، مبتلا بوده است. از طرفی جزو اتباع افغانی مقیم ایران نبوده و به علت این بیماری به ایران آمده است. محمدهادی ایمانی افزود: لطیفه در بخش کودکان بیمارستان نمازی بستری بوده که به علت وخامت حال به آی سی یو منتقل می شود. با وجود نیاز به پیوند کبد، شرایط برای انجام عمل جراحی فراهم نبود. وی با بیان این که این نوجوان عصر پنجشنبه ۲۸ مردادماه فوت کرد، افزود: لطیفه دچار خونریزی گوارشی شده بود و نبود شرایط پیوند به ایرانی یا غیر ایرانی بودن وی ربطی نداشت. رئیس دانشگاه علوم پزشکی بیان کرد: در همه جای دنیا افرادی هستند که نوبت پیوندشان نمی رسد و فوت می کنند. از طرفی با وجود این که ۲۰ میلیون هزینه بیمارستان

بوده اما هیچ هزینه ای از این بیمار دریافت نشده است. ایمانی یادآور شد: عدم انجام عمل پیوند، علت علمی داشته و موضوع مالی یا غیر قانونی بودن انجام عمل برای اتباع غیرمجاز خارجی مطرح نبوده است. **تمام اقدامات رایگان انجام شده** در این راستا عضو تیم پیوند اعضای دانشگاه علوم پزشکی شیراز نیز گفت: تمامی خدمات پیوند روی نوجوان ۱۲ ساله افغان در بیمارستان نمازی به طور رایگان انجام شد. در حالی که این اقدامات

رایه گزارشی در این باره از سوی وزارت بهداشت افزود: طبق قانون، پیوند اعضا به اتباع بیگانه ممنوع است اما بر اساس ضرورت و نیاز می توان تغییراتی در این قانون صورت داد. این نماینده مجلس با بیان این که مجلس آمادگی اصلاح این قانون را دارد، یادآور شد: در جایی که جان فردی در معرض خطر است نباید به صرف این که او تابعیت ایرانی ندارد، رایه خدمات بهداشتی و درمانی به او امتناع کرد، بلکه باید جنبه انسانی موضوع را نیز در نظر گرفت.

رایه گزارشی در این باره از سوی وزارت بهداشت افزود: طبق قانون، پیوند اعضا به اتباع بیگانه ممنوع است اما بر اساس ضرورت و نیاز می توان تغییراتی در این قانون صورت داد. این نماینده مجلس با بیان این که مجلس آمادگی اصلاح این قانون را دارد، یادآور شد: در جایی که جان فردی در معرض خطر است نباید به صرف این که او تابعیت ایرانی ندارد، رایه خدمات بهداشتی و درمانی به او امتناع کرد، بلکه باید جنبه انسانی موضوع را نیز در نظر گرفت.

بیمارستان هلمسوه ممنوعیت اهدای عضو به اتباع بیگانه را تفسیر موسع می کنند

هرونو عضو هیئت مدیره انجمن حقوقی و برای اتباع بیگانه می گویند که این قانون نیازمند اصلاح و بازنگری است

زمینی داشتیم که شخصی آن را تصاحب کرده و ادعای مالکیت می کند. لطفا راهنمایی کنید باید در طرح دعوی، دعوی خلع ید کرد یا تصرف عدوانی؟ در تصرف عدوانی نیاز نیست فرد مالک یا سند به نامش شده باشد اما در خلع ید فرد حتما باید مالک باشد و سند به نامش شده باشد. در خصوص دعوی تصرف عدوانی دو دیدگاه فاعلا وجود دارد: ۱- اگر مقررات قانون سابق را قابل اجرا بدانیم که یکسال در تصرف متصرف نگذشته باشد و قبل از آن هم یکسال در تصرف شما بوده باشد، با تحقق این شرایط می توانید اقامه دعوی تصرف عدوانی کنید و الا باید دعوی خلع ید اقامه کنید. ۲- اما اگر قابل به این شدیم که مقررات قانونی سابق منسوخ شده است و در دعوی

تصرف عدوانی زمان های مقرر وجود ندارد، شما می توانید یا با دعوی رفع تصرف عدوانی یا با دعوی خلع ید اقدام کنید، البته اقامه دعوی خلع ید منوط به داشتن مالکیت رسمی است، بنابراین بدون داشتن سند رسمی از ملک مورد بحث نمی توانید دعوی خلع ید اقامه کنید.

خودرویی را از شخصی خریداری کردم که بعدا توقیف شد. پس از گذشت یکسال فروشنده دادخواست اعسار داد و دادگاه با دادخواست وی موافقت کرد و طبق رأی دادگاه مقرر شد وی مبلغ ۲ میلیون تومان نقد و ماهانه ۲۰۰ هزار تومان پرداخت کند. بعد از این ماجرا متوجه شدم وی دارای اموالی همچون ۲ باب منزل مسکونی و مقداری طلا است. سوال این است که چطور می توانم طلبم را به طور کامل از ایشان بگیرم؟

هر زمان متوجه شوید که اموالی دارد، آنها را با دادگاه مجری حکم معرفی کنید تا توقیف شوند. شخصی حدود ۲ میلیون تومان از بنده خرید کرده و

نیاز به اصلاح قانون

دکتر عباس تدین، حقوقدان و استاد دانشگاه در رابطه با مصوبه ممنوعیت پیوند اعضا اتباع بیگانه به «شهرود» گفت: شورای عالی پیوند اعضا سال ۱۳۷۲ مصوبه ای را تصویب و به مراکز درمانی و بیمارستان ها ابلاغ کرد که بر اساس آن پیوند عضو برای اتباع خارجی در ایران ممنوع شد. به عبارت دیگر طبق این مصوبه به طور کلی اتباع خارجی نمی توانند در ایران پیوند عضو کنند و از اعضای بدن ایرانیانی که فوت می کنند یا مرگ مغزی می شوند استفاده کنند.

این حقوقدان با اشاره به این که این مصوبه استفاده اتباع خارجی از اعضای بدن ایرانیان را محدود کرده است، خاطر نشان کرد: نکته مهم این است که طبق این مصوبه اتباع خارجی می توانند از اعضای بدن هموطنان خود یا اتباع دیگر کشورها برای پیوند در کشور ما استفاده کنند، برای مثال اگر فردی افغانی در ایران نیاز به پیوند عضو داشته باشد می تواند از هموطنان افغان خود عضو دریافت کند.

عدم قانون جامع برای اهدای عضو

این استاد دانشگاه با بیان این که این مصوبه بسیار بد منعکس شده است، گفت: به اعتقاد بنده تصویب این مصوبه اولاً به دلیل این است که شمار خراجیان به خصوص کشورهای حوزه خلیج فارس برای استفاده از اعضای پیوندی به شدت افزایش یافته بود و ثانیا با توجه به تعداد زیاد ایرانیان متقاضی پیوند عضو و به دلیل کمبود اهداکننده و عضو امکان پیوند اتباع خارجی نیست و استدلال

این مصوبه حمایت از اتباع ایرانی بوده که به نظر می رسد این مصوبه که ۲۳ سال پیش آن هم توسط یک شورا که مطمئناً نهاد قانونگذاری هم نیست، تصویب شده باید اصلاح شود. ثالثاً مانع از تدوین و تصویب قانون جامع پیوند اعضا داریم و در حال حاضر قانون جامع برای پیوند اعضا نداردیم. سال ۱۳۷۹ ماده ۱۷ قانون تحت عنوان فوت شده اعضا پیوند اعضا تصویب شد. اما هنوز هیچ قانونی در مورد اشخاص زنده که خودشان عضو اهدا می کنند، نداریم. برای مثال برای فردی زنده که با اختیار خودش کلیه اش را به فرد نیازمندی خواهد اهدا کند، قانونی نداریم و این باعث شده این کار با توافقات ضمنی

میان مردم انجام شود. به عبارت دیگر باید گفت ما هنوز قانونی جامع برای اهدای عضو هموطنان ایرانی نداریم. چه برسد به اتباع خارجی.

این هم علا انجام نمی شود و استدلال شان هم همین مصوبه است، البته باید گفت بیمارستان ها این مصوبه را تفسیر موسع می کنند و هر نوع پیوند عضو را برای اتباع خارجی ولو گرفتن عضو از هموطنان شان انجام می دهند که این قانون نیازمند اصلاح و بازنگری است.

این وکیل دادگستری در مورد فوت دختر تبعه افغان نیز گفت: در این مورد باید اولاً یک هیأت کارشناسی موضوع را دقیقاً بررسی کند که علت فوت چه بوده است، آیا واقعا به دلیل عدم پیوند بوده یا این که به دلیل دیگری و به علت بیماری های

در صورتی که چک جنبه کیفری داشته باشد (چک روز) در فرجه مقرر قانونی می توانید از طریق مراجعه به دادسرا اقدام به طرح شکایت کیفری کنید. معلم یا خط کش فلزی بچه مسن را تنبیه کرده و بر اثر برخورد خط کش روی مسورت او خطی افتاده، چطور می توانم پیگیری کنم؟

چون به سنده ایجاد شده دیه تعلق می گیرد می توانید به دادرسی محل مراجعه و تقاضای رسیدگی کنید. البته باید به پزشکی قانونی مراجعه و گواهی مورد تأیید پزشکی قانونی را دریافت کنید.

آیا رأی غیابی کیفری باید مورد متابعت دادگاه حقوقی قرار گیرد؟

اگر رأی غیابی کیفری به مرحله قطعیت رسیده باشد ذینفع می تواند آن به عنوان سند استفاده کند. کسی منزل مسکونی و خودرو ندارد و دارای بدهی، قرض و اقساط بانکی است و در زندگی فقط یک باب مغازه دارد که تنها راه کسبش است و فروش آن یعنی

این مصوبه حمایت از اتباع ایرانی بوده که به نظر می رسد این مصوبه که ۲۳ سال پیش آن هم توسط یک شورا که مطمئناً نهاد قانونگذاری هم نیست، تصویب شده باید اصلاح شود. ثالثاً مانع از تدوین و تصویب قانون جامع پیوند اعضا داریم و در حال حاضر قانون جامع برای پیوند اعضا نداریم. سال ۱۳۷۹ ماده ۱۷ قانون تحت عنوان فوت شده اعضا پیوند اعضا تصویب شد. اما هنوز هیچ قانونی در مورد اشخاص زنده که خودشان عضو اهدا می کنند، نداریم. برای مثال برای فردی زنده که با اختیار خودش کلیه اش را به فرد نیازمندی خواهد اهدا کند، قانونی نداریم و این باعث شده این کار با توافقات ضمنی

میان مردم انجام شود. به عبارت دیگر باید گفت ما هنوز قانونی جامع برای اهدای عضو هموطنان ایرانی نداریم. چه برسد به اتباع خارجی.

است، زیر بر اساس مصوبه عمل کرده است. تدین با اشاره به این که عمل نکردن به این مصوبه جرم نیست، بلکه تخلف است، تصریح کرد: اگر بیمارستانی، پیوندی برای اتباع خارجی انجام دهد، مرتکب جرم نشده است، زیرا هم بر اساس ضوابط و مقررات امور پزشکی و هم وظیفه شرعی و اخلاقی باید برای کمک به ممنوع مان و نجات حیات شان تلاش کنیم. بنابر این مصوبه، پیوند اعضا به خارج از بیمارستان های خصوصی ممنوع است و در بیمارستان های دولتی هم هرگز انجام نمی شود، حتی اگر از تبعه کشور دیگر و هموطن خودخواهد عضو دریافت کند اما عمل در ایران انجام شود.

این هم علا انجام نمی شود و استدلال شان هم همین مصوبه است، البته باید گفت بیمارستان ها این مصوبه را تفسیر موسع می کنند و هر نوع پیوند عضو را برای اتباع خارجی ولو گرفتن عضو از هموطنان شان انجام می دهند که این قانون نیازمند اصلاح و بازنگری است.

این وکیل دادگستری در مورد فوت دختر تبعه افغان نیز گفت: در این مورد باید اولاً یک هیأت کارشناسی موضوع را دقیقاً بررسی کند که علت فوت چه بوده است، آیا واقعا به دلیل عدم پیوند بوده یا این که به دلیل دیگری و به علت بیماری های

در صورتی که چک جنبه کیفری داشته باشد (چک روز) در فرجه مقرر قانونی می توانید از طریق مراجعه به دادسرا اقدام به طرح شکایت کیفری کنید. معلم یا خط کش فلزی بچه مسن را تنبیه کرده و بر اثر برخورد خط کش روی مسورت او خطی افتاده، چطور می توانم پیگیری کنم؟

چون به سنده ایجاد شده دیه تعلق می گیرد می توانید به دادرسی محل مراجعه و تقاضای رسیدگی کنید. البته باید به پزشکی قانونی مراجعه و گواهی مورد تأیید پزشکی قانونی را دریافت کنید.

آیا رأی غیابی کیفری باید مورد متابعت دادگاه حقوقی قرار گیرد؟

اگر رأی غیابی کیفری به مرحله قطعیت رسیده باشد ذینفع می تواند آن به عنوان سند استفاده کند. کسی منزل مسکونی و خودرو ندارد و دارای بدهی، قرض و اقساط بانکی است و در زندگی فقط یک باب مغازه دارد که تنها راه کسبش است و فروش آن یعنی

زمینه ای این دختر فوت شده است. **حق میزبانی را باید ادا کرد** تدین در خاتمه یادآور شد: نکته مهم این است که وقتی کشور مادر برهه ای از زمان و با وجود مشکلات فراوان، میزبان اتباع کشوری (افغانه) شد و اجازه داد آنها به راحتی وارد کشورشان شوند باید وجود آنها را ببینیم و بدانیم پذیرش آنها به معنای پذیرش تمام مزایا و نفع آن هم هست، برای مثال باید وسایل آموزشی، درمانی و... برای آنها فراهم کنیم. نمی توان از یک طرف کشورمان را کشوری مهاجرپذیر به خصوص افغانستان به معنای دیگر امکاناتی برای آنها فراهم کنیم. نکته دیگر این است که این اتباع تحت نظر سازمان ملل هستند و مدار این سازمان کشور ما را به جهت وجود آنها رصد می کند تا نحوه برخورد ما با آنها چگونه خواهد بود.

در پایان باید گفت، اگر هم فوت لطیفه به دلیل قانون منع پیوند اعضا به اتباع بیگانه نباشد، اما شاید این روزها صدها یا هزاران نفر از اتباع بیگانه نیازمند اهدای عضو باشند که به دلیل این قانون نمی توانند عضو دریافت کنند آن هم به دلیل این که جامعه آنها را تافته جدا بافته از خود می داند، پس هرگز شاید صدایشان را هم کسی نشنود. هر چند این تصمیم در جهت حمایت از هموطنان ایرانی اتخاذ شده باشد اما آنچه مسلم است اتباع بیگانه نیز به عنوان انسان حق حیات دارند و نمی توان آنها را به جرم این که در کشور ما میهمان هستند از این حق محروم کرد.

از هم باشن اصل زندگی و حیات او، سوال این جاست آیا مغازه فوق از مستثنیات دین است؟ آنچه در قانون آمده این است که وسایل و ابزار کار کسبه که وسیله امر از معاش محکوم علیه و افراد تحت تکفل وی است جزو مستثنیات دین است. تشخیص موضوع با دادگاه و مدارک بوده، بنابراین در مورد مغازه مذکور تصمیم نهایی با دادگاه است.

آیا می شود معامله ای که در بخششی از ثمن یا مثن تصرف شده با اده کافی آن را باطل کرد و نسبت به بخش تصرف شده چه کاری باید انجام داد؟ تصرف با عدم تصرف ثمن یکا مبیع تأثیری در این قضیه ندارد و اگر اده کافی برطلان معامله داشته باشن می توانید طرح دعوی کنید. من مهره به دخترم را به اجرا گذاشتم و مال معرفی کرده دوبار آگهی شده است. آیا طبق ماده ۱۳۱ می شود مال را از قیمت کارشناسی ارزان تر خرید؟

خیر، فقط باقیمت کارشناسی می توانید بخرید.

تصرف عدوانی زمان های مقرر وجود ندارد، شما می توانید یا با دعوی رفع تصرف عدوانی یا با دعوی خلع ید اقدام کنید، البته اقامه دعوی خلع ید منوط به داشتن مالکیت رسمی است، بنابراین بدون داشتن سند رسمی از ملک مورد بحث نمی توانید دعوی خلع ید اقامه کنید.

خودرویی را از شخصی خریداری کردم که بعدا توقیف شد. پس از گذشت یکسال فروشنده دادخواست اعسار داد و دادگاه با دادخواست وی موافقت کرد و طبق رأی دادگاه مقرر شد وی مبلغ ۲ میلیون تومان نقد و ماهانه ۲۰۰ هزار تومان پرداخت کند. بعد از این ماجرا متوجه شدم وی دارای اموالی همچون ۲ باب منزل مسکونی و مقداری طلا است. سوال این است که چطور می توانم طلبم را به طور کامل از ایشان بگیرم؟

هر زمان متوجه شوید که اموالی دارد، آنها را با دادگاه مجری حکم معرفی کنید تا توقیف شوند. شخصی حدود ۲ میلیون تومان از بنده خرید کرده و